

Gwiazdka przy numerze kolejnym oznacza, że dany dokument znajduje się w bibliotece CIOP.

MASZyny I URZĄDZENIA PRZEMYSŁOWE

191* 662.983-78:614.838.13(088.8) 5
Poquerus G.: **Zabezpieczenie instalacji gazowej**. „Dispositif de sécurité pour installations au gaz d'éclairage”. Opis patentowy francuski Nr 1017014, kl. 4, gr. 19, 10.9.52; D, A4, 2,5 str., 2 rys.

Urządzenie zabezpieczające instalację gazową, polegające na automatycznym zamknięciu dopływu gazu do palnika w razie przypadkowego zgaśnięcia jego płomienia. Gaz ulatniający się po zgaśnięciu płomienia może być przyczyną niebezpiecznych wybuchów lub nawet uduszenia. Umieszczona w palniku płytka bimetalowa stygnąc zamyka obwód elektryczny i w ten sposób uruchamia elektromagnes zamykający dopływ gazu. Drugi elektromagnes służy do ponownego włączenia gazu przez pociśnięcie guzika.

192* 662.766-756.9:614.838 5
Maurelli C.: **Suche wytwornice acetyleny**. „Generatori a secco di acetilene”. Securitas, Roma, dwumies., t. 37, Nr 6, list.—grudź., 52, s. 170; A4, 2,5 str., 2 rys.

Autor porusza cechy ogólne wytwornice acetyleny specjalnie omawiając wytwornice suche wysokiego i niskiego ciśnienia, które rozpowszechniły się w okresie międzywojennym. W opisie zwrócono uwagę na urządzenia zabezpieczające przed wybuchem.

193* 621.383:608 5
Bernardo G.: **Udoskonalenie w kierunku sprawniejszego działania przekaźnika komórki fotoelektrycznej**. „Miglioramenti per un piu idoneo funzionamento dei relays a cellula fotoelettrica”. Securitas, Roma, dwumies., t. 37, Nr 6, list.—grudź., 52, s. 166; A4, 4 str., 6 wyk.

Autor omawia zasadnicze wady w działaniu komórek fotoelektrycznych: stożkowy charakter zapory promieni świetlnych oraz wrażliwość na zmianę napięcia prądu zasilającego. W artykule podano wyniki badań wpływu zmian napięcia na działanie komórki fotoelektrycznej i przekaźnika. Autor opisuje zmiany konstrukcyjne i elektryczne komórki fotoelektrycznej, której działanie jest zapewnione nawet przy dość znacznych różnicach w napięciu prądu zasilającego.

194* 621.96-783.617:621.383:614.8-057(088.8) 5
Gardette G.: **Urządzenie zabezpieczające na obrabiarce** (przy pomocy komórki fotoelektrycznej). „Dispositif de sécurité pour machine-outil”. Opis patentowy francuski Nr 1017004, kl. 4, gr. 19, 10.9.52; D, A4, 4 str., 9 rys.

Jedno z wielu rozwiązań zabezpieczenia prasy przy pomocy układu lampowego z fotokomórką elektryczną. Układ ten sprzężony jest z urządzeniem zatrzymującym prasę. Z chwilą gdy ręka obsługującego mimo woli dostanie się w obszar strefy niebezpiecznej w czasie ruchu prasy, wówczas urządzenie fotoelektryczne natychmiast zatrzymuje prasę.

195* 621.976:621-229.6(088.8) 5
Société Anonyme Rivex: **Urządzenie zabezpieczające podajnik w maszynie do nitowania**. „Dispositif de sécurité pour glissière d'alimentation de machine à poser les rivets”. Opis patentowy francuski Nr 1.012.511, kl. 4, gr. 5, 16.4.52; D, A4, 2 str., 7 rys.

Podajnik nitów w maszynie do nitowania z wydzielaczem, który samoczynnie zabezpiecza przed podaniem następnego nitu o ile poprzedni z jakichkolwiek powodów zatrzymał się w przewodnicy.

196 620.15:620.19:621.753.3 5
Zelbstein U.: **Technika i zastosowanie sprawdzianów** (aparatury pomiarowej) **odkształceniowych** (wydłużeniowych). „Technique et utilisation des jauges de contraintes”. Bull. Techn. „Venitas”, nr 4.7, 1952.

Mierniki odkształcenia, posiadające drut metalowy oporowy znajdują dziś coraz częstsze zastosowanie w przemyśle. Mierniki te nie są pomyślane wyłącznie jako aparatura zastępcza extensometrów optycznych i mechanicznych. Można je stosować w połączeniu z czynnikiem wywołującymi odkształcenie. Służą one również do zamiany na wielkości (pednostki) elektryczne zmiennych pomiarów (wyników) otrzymywanych przy odkształceniach. Artykuł opisuje technikę używania i stosowania tych aparatów oraz podaje ich dane charakterystyczne tak fizyczne jak i elektryczne. (Wg PACT, Nr 5, 1952).

197 621.791.76:620.193.918:621.357.8 5
Moressee G.: **Uwagi o powlekaniu anodowym części spawanych wykonanych ze stopów lekkich**. „A propos de la protection anodique des constructions alliages legers”. Soudure Techn. conn., Nr 5,6, 1952.

Przy spawaniu oporowym powierzchnie spawane czyści się mechanicznie, płucze i suszy. Aby uniknąć starzenia się metalu, niekorzystnie wpływającego na tworzywo, zarówno przed spawaniem punktowym jak i ciągłym miejsca spawane trawi się przez 48 godzin. Analogicznie po spawaniu należy złączone spawem przedmioty trawić celem zapobiegnięcia korozji. Stosuje się tu: zabieg utleniania anodowego lub też zabieg utleniania na drodze chemicznej. Artykuł zawiera opis zabiegów i technikę ich stosowania oraz stan opracowania tego zagadnienia we Francji. (Wg PACT, Nr 5, 1952).

198 672.4:620.19 5
Orr S. C.: **Metody wykrywania braków w przedmiotach emaliowanych**. „Methods for testing for enamel coating discontinuities”. Non Destruct. Test, Spring 1952.

Opisano różne metody: 1) metodę oporową, 2) metodę elektrolityczną przy której stosuje się prądy transformowane wysokich napięć, 3) metody „Statiflux” oparte na działaniu ładunków elektrostatycznych powstających na drobnych pyłkach zmielonego wapienia, przedmuchiwanych przez tuleję kauczukową. (Wg PACT, Nr 5, 1952).

199 669.18-153:669.586.5:620.193.23 5
Hadden S. E.: **Wpływ żarzenia galwanizowanej stali na odporność przeciw korozji powstałej wskutek działania atmosfery**. „Effect of annealing on the resistance of galvanized steel to atmospheric corrosion”. J. Iron Steel Inst., czerw. 52.

Artykuł opisuje pracę eksperymentalną, wykazującą, że wyżarzanie drutu i blach galwanizowanych na gorąco, wydawnie podnosi ich odporność na korozję, wywołowaną działaniem atmosferycznym. Odporność drutu wzrastała trzykrotnie w stosunku do drutu nieżarzonego. Przy warstwie izolacyjnej zawierającej od 10 do 21, 6% żelaza, odporność izolacji na korozję rosła proporcjonalnie do zawartości żelaza w stopie izolującym. Streszczenie w bibl. CIOP. (Wg PACT, Nr 5, 1952).

200* 667.661.62:621.319:614.8-086.4 5
Elektrostatyczne malowanie natryskowe. „Verniciatura a spruzzo elettrostatica”. Securitas, Roma, dwumies., t. 37, Nr 6, list.—grudź., 52, s. 179; A4, 2,5 str., 4 rys.

Artykuł opisuje nowe aparaty do malowania natryskowego, oparte na zasadzie elektrostatycznej. Posiadają one szereg zalet: zarówno z punktu widzenia ekonomicznego jak i technologicznego: znaczna oszczędność zużycia materiału, łatwość obsługi, uproszczona instalacja, oraz zmniejszenie koniecznej wentylacji. Omawiane aparaty są korzystniejsze również z punktu widzenia higieny, gdyż zmniejszają znacznie stężenie szkodliwych par i mgły wydzielanych przy malowaniu

WENTYLACJA

201* 655.1/3:628.512:628.83:628.9/083.74(47):614.8-086.4 5
Nikitin W. S.: **Ochrona pracy i technika bezpieczeństwa w przemyśle poligraficznym**. Wentylacja w różnych dzia-

łach przemysłu poligraficznego. Oświetlenie naturalne i sztuczne. Szkodliwości wydzielające się w niektórych działach i sposoby ich zwalczania. „Ochrona труда i technika безопасности w poligraficeskiej promyslennosti. Wientilacija w cechach poligraficeskich prieprijatij. Jestiestwiennoje i iskusstwiennnoje oswieszczenie. Wriednyje wydienlenja w cechach i miery bor'by s nimi“. s. 30; Moskwa 1947, Gos. Nauczno-Tiechn. Izd. tiekst., legkoj, poligr. promysl. D, A5, 31 str., 22 rys., 3 tabl.

Autor omawia trzy zasadnicze systemy wentylacyjne: 1) wyciągowy, 2) dopływowy, i 3) dopływowo-wyciągowy, oraz podaje schematy i charakterystykę ich działania. Poruszono również zagadnienie oświetlenia pomieszczeń roboczych i normy oświetleniowe obowiązujące przy wykonywaniu poszczególnych prac w przemyśle poligraficznym w ZSRR. Krótko omówiono: szkodliwość ołowiu, akroleiny, terpentyny i gazu świetlnego stosowanych w tym przemyśle.

202* 677.11.022:613.633:614.833.51:628.511:628.83:677.05-784 5
Goadall K., Hardwick P. J.: **Stan zapylenia powietrza w angielskich fabrykach trzepania lnu.** „Air-borne dust conditions in British wartime flax seutching factories. British J. Industr. Med., t. 8, 1951, s. 161; 13 str.

Autorzy podają historyczny przegląd niebezpieczeństw dla zdrowia związanych z przeróbką lnu oraz opis nowoczesnych procesów trzepania lnu. Na podstawie przeprowadzonych badań nad zapyleniem fabryk, analizy i pomiarów stężenia pyłu na różnych stanowiskach pracy autorzy wnioskuje, że w procesach trzepania lnu istnieje niebezpieczeństwo krzemicy i że konieczna jest lekarska kontrola robotników zwłaszcza o długim stażu pracy. Zarówno szkodliwe oddziaływanie na zdrowie jak i niebezpieczeństwo wybuchu pyłu może być znacznie zmniejszone przez wprowadzenie do kłódniej zhermetyzowanych i zwentylowanych maszyn, lepszej wentylacji ogólnej i miejscowej oraz bardziej skutecznej konserwacji i starannego czyszczenia. Obszerne streszczenie artykułu w bibl. CIOP. (Wg Sécurité Hygiène Trav. Nr 3, 1952).

203* 628.84:621.565.3:621.638/.639(088.8) 5
Scofield P. C., Green F. H.: **Udoskonalenie urządzenia pozwalającego na przepływ powietrza oziębionego w przewodzie.** „Perfectionnements relatifs à un dispositif permettant de faire circuler de l'air réfrigéré dans un conduit“. Opis patentowy francuski Nr 1017479 kl. 4, gr. 15, 24.9.52; D, A4, 7 str., 1 rys.

Opatentowane urządzenie umożliwia przepuszczenie przez przewody klimatyzacyjne powietrza chłodzącego o temperaturze poniżej punktu zamarzania pary wodnej zawartej w powietrzu. Odpowiednie urządzenie eżektorowe pozwala na wymieszanie ciepłego powietrza doprowadzonego z zewnątrz z powietrzem przepływającym w przewodach. Zasane eżektorowe powietrze rozpuszcza bryłeczki lodu i mgłę lodową. Przewidziany w patencie odkraplacz usuwa wodę powstałą przy rozpuszczaniu lodu. Opisane urządzenie stosuje się do klimatyzacji kabin lotniczych, ale może znaleźć zastosowanie i przy innych instalacjach klimatyzacyjnych.

204 628.8:628.511 5
Technika klimatyzacyjna. „Klimattechnik“. T e c h n. R d s c h. paźdz., list., grudz. 51.

Artykuł dotyczy kondycjonowania powietrza z punktu widzenia higieny przemysłowej. Omawia podstawowe czynniki klimatu pomieszczeń pracy — temperaturę, wilgotność, czystość, przepływ i ciśnienie powietrza, oraz zespół tych czynników, składających się na pojęcie „obszaru wygody“, biorąc pod uwagę klimatyczne wymagania samej pracy (np. w przemyśle włókienniczym). Dalej omawia technikę wymiany powietrza, instalacje wentylacyjne i urządzenia do ogrzewania, oziębiania, ozonowania, suszenia, nawilgacania, mieszania i czyszczenia powietrza, całkowite instalacje klimatyzacyjne, sposoby rozprowadzania powietrza, urządzenia do odpylania (filtry elektryczne i cyklony). Zakończeniem artykułu jest krótki przegląd zalet kondycjonowania powietrza. Liczne rysunki. Streszczenie artykułu w bibl. CIOP. (Wg Sécurité Hygiène Trav. Nr 3, 1952).

205 628.511.001.2:628.83:621-784.4 5
Meldau R.: **Praktyczna wartość pomiarów drobnych pyłów.** „Praktischer Wert von Messungen an Feinstäuben“. VDJ Zeitschr. grudz. 51, s. 1131; 4 str.

Artykuł jest streszczeniem dziewięciu referatów wygłoszonych na zjeździe Komitetu Techniki Pyłów Towarzystwa Niemieckich Inżynierów, w Goslar w paźdz. 1951. Zjazd był poświęcony zagadnieniu pomiarów drobnych pyłów. Poruszane tematy obejmowały: zastosowanie przyspieszenia Coriolisa do mechanicznego usuwania pyłów, zastosowanie granulometrycznych badań cząstek, do poprawienia wydajności urządzeń odpylających, dokonywanie prób i ocena filtrów powietrza, zastosowanie metody elektronowo optycznej do badań drobnych pyłów oraz rozpraszanie się pyłów w kopalniach węgla. (Wg Sécurité Hygiène Trav. Nr 3, 1952).

206 628.512:661.25:620.197.3 5
Faik L. L.: **Zmniejszenie ilości dymów kwasu siarkowego.** „Reduction of sulfuric acid fumes“. Industr. Hygiene Quarterly, grudz. 51, s. 162; 3 str.

Artykuł opisuje i objaśnia zasadę działania urządzenia do usuwania pary, które zastosowano do usunięcia oparów kwasu siarkowego w procesie periodycznym w fabryce pigmentu — dwutlenku tytanu. Szczególne znaczenie ma zapobieganie korozji aparatury do płukania za pomocą dodawania wapna przez periodyczne zmiany wody w zbiorniku pochłaniającym dymy. (Wg Sécurité Hygiène Trav., Nr 3, 1952).

SZKODLIWOŚCI CHEMICZNE

207 66.076:547.413.4:546.264.131-31:614.824 5
Spoyar L. W., Harger R. N., Keppler J. F., Bunsted H. E.: **Wytwarzanie się fosgenu podczas pracy ze środkiem odtłuszczającym trójchloroetylenem.** „Generation of phosgen during operation of trichloroethylene degreaser“. Arch. Industr. Hygiene a. Occup. Med., sierp. 51, s. 156; 5 str.—

Artykuł opisuje śmiertelny wypadek spowodowany przez wadliwą instalację i niewłaściwą pracę przy zbiorniku ze środkiem odtłuszczającym. Zbiornik, który został zaprojektowany do stosowania czterochloroetyleny, był zainstalowany w pomieszczeniu zawierającym nagrzewnicę (piec z cyrkulacją gorącego powietrza). W chwili, gdy nastąpił wypadek, użyto w procesie trójchloroetyleny zamiast czterochloroetyleny, pomimo, że termostat był ustawiony na pracę z czterochloroetylenem. Szereg prób, przeprowadzonych w różnych warunkach pracy, nasunął myśl, że ciepło z nagrzewnicy i elektrycznych grzejników, w które zaopatrzony był zbiornik, mogło być wystarczające do spowodowania rozkładu trójchloroetyleny na fosgen a więc do wytworzenia niebezpiecznej atmosfery. Wg. Sécurité Hygiène Trav., Nr 3, 1952).

208 661.64:661.9:613.632.4:615.9 5
Schrenk H. H.: **Toksyczność arsenowodoru.** „Toxicity of arsine“. Industr. Engng. Chemistry, paźdz. 51, s. 141, 2 str.—

Autorzy zwracają uwagę na zdradliwy charakter gazu arsenowodorowego. Nie zawsze można wykryć obecność tego gazu przez jego charakterystyczny zapach czosnku i nie zawsze powoduje on podrażnienie oczu lub przewodów oddechowych. Znane są pewne wypadki zatrucia arsenowodem, które zaszły bez żadnych oznak ostrzegających. Arsenowodor może niespodziewanie wytworzyć się w wielu procesach przemysłowych, szczególnie przy czyszczeniu metali zawierających arsen za pomocą kwasu solnego, przy czyszczeniu metalowych zbiorników, które zawierały kwasy, przy topieniu i uszlachetnianiu metali, gdzie na robotników mających do czynienia z żużlem może działać arsenowodor w bardzo niebezpiecznych stężeniach. (Wg Sécurité Hygiène Trav. Nr 3, 1952).

209* 628.511.133:546.284-31:613.633 5
Peretti L., Parmeggiani L., Ocella E., Zurlo N.: **Określenie niebezpieczeństwa działania krzemionki przy pracach pyłających.** „La determinazione della pericolosità agli effetti della silicosi nelle lavorazioni polverose“. Med. Lavoro, mies., t. 43, Nr 10, paźdz. 52, s. 376; B 5, 1 str.—

Recenzja książki z podaniem treści poszczególnych rozdziałów. Omówiono ogólne własności pyłów w atmosferze, urządzenia odpylające i analizę granulometryczną pyłu. Podkreślono konieczność standaryzacji urządzeń odpylających i sposobów przeprowadzania analizy. Ostatni rozdział poświęcony jest zagadnieniu krzemicy oraz możliwości zastosowania wielu nowych osiągnięć naukowych przy jej zwalczaniu.

MEDYCyna PRACY

210 616.24-003.656.67.621.74:628.511:614.23 5
Uytendenkoef A.: **Przyczynę do badań niebezpieczeństwa krzemicy w odlewniach.** „Contribution à l'étude de risque de silicose dans les fonderies. Arch. Belge Med. soc. list.—grud. 51, s. 357; 40 str.—

Badania Belgijskiego Medycznego Inspektoratu Pracy objęły wszystkie czynności wykonywane w odlewniach. W następstwie autor stwierdza, że atmosfera odlewni zawsze i wszędzie posiada w zawieszinie bardzo znaczne ilości pyłu krzemu i żelaza, na skutek tego wszyscy robotnicy zatrudnieni w odlewniach są narażeni na niebezpieczeństwo krzemicy. Oprócz granulometrycznych i chemicznych prób pyłów w odlewniach wykonano kliniczne i rentgenowskie badania 302 robotników, wytypowanych z różnych odlewni i należących do różnych zawodów. 65 z nich tj. 21% cierpiało na włóknicę krzemową. Procentowość wypadków włóknicy krzemowej w różnych zawodach w przybliżeniu waha się od 15 do 42%. Streszczenie w bibl. CIOP. (Wg Sécurité Hygiène Trav. Nr 3, 1952).

211* 616.155.194.85:616.28 5
Balzano I.: **Zatrucie chroniczne ołowiem a schorzenia ucha wewnętrznego.** „Intossicazione cronica da piombo e alterazioni dell'orsecchio interno“. Ras. Med. industr., dwumies., t. 21, Nr 4, lip.—sierp. 52, s. 320; B 5, 2 str.—

Autor omawia zaburzenia słuchu które stwierdził u 60% chorych na ołowicę i opisuje najczęściej spotykane schorzenia ucha wewnętrznego i inne zmiany otolaryngologiczne.

212* 616-001.11:613.643.3 5
Cedrangolo E., Napolitano R.: **Dane kliniczno-statystyczne o chorobach i wypadkach robotników zatrudnionych w kesonach.** „Contributo clinico statistico delle malattie da infortunio cui vanno soggetti gli operai che lavorano nei cassoni“. Ras. Med. industr. dwumies., t. 21, Nr 4, lip.—sierp. 52, s. 316; B 5, 4 str.—

Autorzy omawiają formy schorzeń zawodowych obserwowanych u 57 robotników dotkniętych chorobą kesonową. Wyszczególniono następujące formy chorobowe: laryngologiczną, stawową i mięśniową z objawami nerwowymi i z objawami żołądkowymi. Opisano również wypadki przy pracy w kesonach.

213* 615.4:616-057:612.017.3 5
Prosperi G.: **Zawodowa choroba uczuleniowa od tuberkuliny.** „Malattia allergica professionale da tubercolina“. Ras. Med. industr. dwumies., t. 21, Nr 4, lip.—sierp. 52, s. 259; B5, 5 str., 23 poz. bibl.—

Autor opisuje chorobę zawodową uczuleniową powstałą przy fabrykacji tuberkuliny w laboratoriach. Podaje objawy uczulenia. Cierpią na tę chorobę lekarze, weterynarze, technicy laboratoryjni, laboranci farmaceutyczni i chemiczni zatrudnieni przy wytwarzaniu tuberkuliny.

214* 616-057-099(047.3):614.211 5
Hardy H. L.: **Doświadczenia zebrane w ciągu trzech lat w Klinice Chorób Zawodowych.** „Experience accumulated in three years of an occupational medical clinic“. Industr. Med. a. Surg., (Chicago), mies. t. 21, Nr 2, wrzes. 52, s. 424; A4, 2,5 str., 5 tabl.—

Autor podaje sprawozdanie z działalności Kliniki Chorób Zawodowych Szpitala Ogólnego w Stanie Massachusetts z podaniem najczęściej leczonych w klinice chorób i zatruc zawodowych.

215 615.5-057-084:614.23:614.898.1:331.82 5
Choroby skórne w przemyśle. „Skin disease in industry“. Brit. Physical Med. wrzes. 51, s. 193; 26 str.—

Ścisłe zanalizowanie wypadków wykazało, że wykonywana praca jest tylko jednym z czynników, będących przyczyną występowania chorób skóry. Specyficzne niebezpieczeństwa przy pracy są przyczyną szeregu chorób zawodowych związanych z poszczególnymi branżami lub czynnościami. Wykazano, że zapobieganie chorobom skórnym w przemyśle łączy w sobie wiele zagadnień, przy czym niektóre z nich są czysto techniczne, a inne wymagają przede wszystkim uwagi ze strony lekarzy przemysłowych. Obszerne streszczenie artykułu w bibl. CIOP. (Wg Sécurité Hygiène Trav. Nr 3, 1952).

216* 613.62(083.8):368.42 5
Vigliani E. C.: **Nowy wykaz chorób zawodowych podlegających ubezpieczeniu. Propozycje niektórych zmian opartych na doświadczeniach kliniki pracy w Mediolanie.** „La nuova tabella delle malattie professionali assicurate. Proposta di alcune modifiche in base alla esperienza della Clinica del Lavoro di Milano“. Med. Lavoro, mies., t. 43, Nr 10, paźdz. 52, s. 343; B5, 13 str., 2 tabl.—

Autor podaje wykaz chorób zawodowych, podlegających odszkodowaniu, zatwierdzony przez włoską Radę Ministrów i daje propozycje niektórych zmian w tym wykazie w kierunku: 1) rozszerzenia ilości substancji chemicznych wywołujących choroby zawodowe, 2) sprecyzowania ich działania.

217* 661.8.543:613.632:616.521-057 5
Gardenghi G.: **Egzema zawodowa spowodowana siarczanem hydrazyny** (przy fabrykacji przemysłowej tiosemikarbazonu) („Eczema professionale da solfato d'idrazina (produzione industriale di un tiosemicarbazone) Ras. Med. industr. dwumies., t. 21, Nr 4, lip.—sierp. 52, s. 270; B5, 2 str.—

Autor opisuje przypadek egzemy zawodowej przy produkcji tiosemikarbazonu w laboratorium farmaceutycznym wywołanej działaniem czynników drażniących w szczególności siarczanem hydrazyny. Badania za pomocą testu skóry wykazały, że w niektórych przypadkach objawy chorobowe były pochodzenia alergicznego a nie toksycznego.

OGÓLNE

218* 061.6:616-057:331.82:614.212(47) 5
Sosnowik I. Ja.: **Doświadczenie Instytutu Higieny Pracy i Chorób Zawodowych AMN SSR, dotyczące współpracy ze służbą zdrowia.** „Opyt sowmiesnoj raboty instituta gigijeny truda i professionalnych zabolewanij AMN SSR s praktičeskimi medicinskimi rabotnikami“. Gigijena i Sanit. czerw. 52, s. 47; B5, 1,3 str.—

Instytut Higieny Pracy i Chorób Zawodowych AMN SSR zwołuje co miesiąc konferencje naukowe, mające na celu zsostronnie omówienie zagadnień zawodowej patologii i higieny pracy zarówno ze strony teoretycznej jak też i doświadczeń z zakładów pracy. Konferencje te cieszą się dużą popularnością wśród szerokiego grona pracowników służby zdrowia, którzy mają możność uzupełnienia swoich wiadomości najnowszymi zdobyczami wiedzy. Pracownicy służby z terenu omawiają przypadki z praktyki klinicznej, podając opis warunków pracy z punktu widzenia higieny, oraz analizę okoliczności, przy których wystąpiła choroba zawodowa. Odbývają się też demonstracje chorych na miejscu. Konferencje te są doskonałym przykładem współpracy nauki z zakładami produkcyjnymi.

219 331.823:66.013 5
Braidech M. M.: **Bezpieczeństwo przy pracach w zakładach chemicznych.** „Safety in chemical plant operations“. Chem. Engng. Progr., grud. 51, s. 595; 2 str.—

Bezpieczeństwo pracy jest tak istotną częścią projektu inżynierskiego, jak i wydajne zużytkowanie materiałów, maszyn i pracy robotników. Jakkolwiek ilość wypadków w przemyśle chemicznym zmniejszała się, odkał wprowadzono planowaną działalność przeciwwypadkową, jednakże rozwój tego przemysłu i brak inżynierów zwiększyły ciężar odpowiedzialności kierownictwa za bezpieczeństwo pracy. Duże znaczenie dla tego zagadnienia ma należyta kontrola i nadzór nad zakładami i urządzeniami. (Wg Sécurité Hygiène Trav. Nr 3, 1952).

220 535.6:331.82:614.8-057:159.937.51 5
* **Barwy stosowane dla poprawy warunków pracy.** „Kleuren voor veiligheidsdoeleinden (De Veiligheid, marz. 52, s. 37. 5 str.; przedruk z Verkrönick, Nr 10, 1951).

Racjonalne zastosowanie barw wpływa na poprawienie stanu bezpieczeństwa, zdrowotności i samopoczucia robotników, polepszenie ładu w pomieszczeniach pracy, bardziej ekonomiczne i lepsze oświetlenie oraz wzrost produkcji. Artykuł analizuje fizyczne i psychologiczne własności barw. Omawia barwy najczęściej stosowane dla rozmaitych celów i zwraca uwagę na brak międzynarodowej normalizacji barw, używanych przy oznaczaniu zawartości rurociągów i cylindrów do gazów. Na tablicy podane są kolory, których używa się w dziesięciu krajach dla oznaczania rurociągów.

Podano warunki, jakim powinien odpowiadać właściwy dobór barw w miejscu pracy. Streszczenie w bibl. CIOP. (Wg Sécurité Hygiène Trav., Nr 3, 1952).

221 538.24:669.017:620.19:620.15 5
Peterson R. A.: **Inspekcja (badanie) magnetyczna wielokierunkowa**. „Multi — Directional magnetic particle inspection“. Non Destruct. Test, Spring, 1952.—

Autor przedstawia zalety metody wykrywania braków (błędów produkcyjnych) w częściach metalowych, przewodzących prąd elektryczny, przy pomocy magnetyzacji w dwóch kierunkach. Opisuje on również różne urządzenia przystosowane do praktycznego wykorzystania tej metody dla potrzeb przemysłu. (Wg PACT, Nr 5, 1952).

222* 666.181:666.115:535.51:681.4.072 5
Brouyere P.: **Hartowane szkła bezodpryskowe i badanie ich przy pomocy światła spolaryzowanego**. „I vetri di sicurezza ferperati e il loro controllo mediante la luce polarizzata“. Securit, Roma, dwumies., t. 37, Nr 6, list.—grud. 52, s. 164; A4, 2 str.—

W artykule przeanalizowano zasadnicze rodzaje szkiele bezodpryskowych stosowanych we współczesnej technice, oraz zalety i wady poszczególnych gatunków szkła. Po omówieniu zjawiska polaryzacji autor opisuje zastosowanie tego zjawiska do badania szkiele hartowanych.

W artykule podano opis aparatu i sposób przeprowadzania kontroli szkiele, w których dzięki zastosowaniu polaryzacji można łatwo określić wewnętrzne naprężenie.

223* 061.6(47):621.8:613.6 5
Szachbazian G. Ch.: **Doświadczenia Kijowskiego Instytutu Higieny Pracy i Chorób Zawodowych w zakresie wdrażania filozoficznej teorii I. P. Pawłowa w badaniach higienicznych**. „Opyt Kijewskowo instituta gigieny truda i professionalnych zaboiewanij po wniedrenju fizjologiczeskowo uczenja I. P. Pawłowa w gigieniceskije issledowanja“ Gigiena i Sanit. Moskwa, mies. Nr 6, czerw. 52, s. 45; B5, 2,5 str.—

Pogłębienie metod fizjologicznych badania reakcji organizmu na czynniki zewnętrzne na podstawie nauki Pawłowa, znalazło swój wyraz w pracach badawczych instytutów naukowych ZSRR. Przy opracowywaniu zagadnienia polepszenia warunków pracy w hutnictwie stosowano nie tylko dotychczasowe sposoby badania (temperatura skóry, ciała, tętno, potliwość itd), lecz również metody wyjaśniające stan funkcjonalny wyższych ośrodków nerwowych. Dobre wyniki osiągnięto przy zastosowaniu metody chronaksji w badaniach mikroklimatu zakładów przemysłowych. Opracowano na zasadzie odruchów warunkowych dopuszczalne granice koncentracji tlenku oraz heksochloranu w powietrzu, przy czym ustalenie wartości granicznych tego ostatniego środka wymaga dalszych badań.

224* 628.511.132:664.77:664.821:537.2 5
Sanerteig H.: **Jak się rozprzestrzeniają wybuchy pyłów zbożowych i jak należy im zapobiegać**. „Come si sviluppano e come si prevengono le esplosioni delle polveri di grano“. Securit, Roma, dwumies., t. 37, Nr 6 list.—grud. 52, s. 173; A4, 5 str., 2 rys., 1 tabl.

Autor omawia częstotliwość oraz charakter wybuchów pyłów zbożowych. Podano rodzaje pyłów oraz koncentrację pyłu przy którym istnieje możliwość wybuchu.

Autor podkreśla duże znaczenie jakie ma konstrukcja młynów, spichrzy i zbiorników zbożowych w celu zmniejszenia skutków ewentualnych wybuchów. Omawia zjawiska elektrostatyczne, zachodzące w pyłach zbożowych. Właściwe założenie instalacji, odprowadzającej ładunki elektryczności

statycznej ma duże znaczenie dla zapobiegania wybuchom pyłów.

225* 331.82:612:613.6:614.8-057(47) 5
Smielianskij Z. B.: **Higiena pracy — ochrona zdrowia pracujących**. „Gigijena truda na służbie zdrowia trudiaszczysia“. Gigijena i Sanit., Moskwa, mies., Nr 11, list. 52, s. 19; B 5, 6 str.—

Autor wszechstronnie analizuje założenia, metody i organizację prac i placówek naukowo-badawczych w zakresie op w ZSRR. Przeprowadza porównanie z normami, metodami badań i przepisami obowiązującymi w tym zakresie w USA, Anglii i Francji. W artykule omówiono szczegółowo zagadnienia przemysłowego mikroklimatu i termoregulacji organizmu, toksykologii przemysłowej, walki z krzemicią, wentylacji naturalnej i sztucznej, właściwego oświetlenia itd. Niektóre zagadnienia są ujęte w ZSRR z innego stanowiska naukowego niż dotychczas przyjęte na Zachodzie.

226* 628.842.5:615.77(088.8) 5
Alba A. V. E.: **Wentylator**. „Ventilateur“. Opis patentowy francuski Nr 1. 017/52, kl. 4-gr. 15, D, A 4, 2 str., 2 rys.—

Zastosowano specjalną turbinkę szybko-obrotową w zbiorniku z cieczą co zapewnia należyte jej rozpylenie. Wentylator połączony z turbinką rozpylającą powoduje znaczne rozprzestrzenianie się cieczy w pomieszczeniu, co ma duże znaczenie przy płynach dezynfekcyjnych. Dotychczas stosowane aparaty miały mniejszy zasięg działania.

227 669.883.3:614.835.2:614.8-086.4: 5
:614.84

Uwaga o postępowaniu z sodem metalicznym. „Merkblatt über den Umgang mit Natriummetall“. r. 1952, Weinheim 1952, Berufsgenossenschaft der chem. Industrie, cena 0,30 D N. D, 2 str.—

Broszura zawiera ogólne uwagi dotyczące potencjalnego niebezpieczeństwa metalicznego sodu, instrukcje co do magazynowania i operowania materiałem odpadkowym, środki ostrożności, które muszą być zachowane podczas pracy oraz sposoby gaszenia pożarów, wywołanych przez sól metaliczną. (Wg Occup. Safety a. Health Nr 4, 1952, s. 211).

228* 656.615:331.875:658.28 5
Kuczmierowski B.: **Walczymy o zmniejszenie pracochłonności w portach**. Transport, mies., t. 4, Nr 12, grud. 52, s. 457 A 4, 3 str.—

Artykuł porusza zagadnienie zmniejszenia pracochłonności przeładunku w portach. Omówiono szczegółowo prace uciążliwe niezmechanizowane jak: trymerka, sztauerka, czyszczenie wagonów, przeładunki wewnątrz statku oraz prace manipulacyjne w magazynach. Autor podkreśla konieczność zmechanizowania tych prac ze względów ekonomiczno-gospodarczych, jak też ze względu na zmniejszenie wysiłku ludzkiego.

229 666.7:656:614.8-057 5
Stosowanie pakietowanych cegieł na budowach. Kungl. Arbetarskyddsstryrelsen och Yrkesinspektionen, 1949.—

Ręczne przenoszenie cegieł związane jest ze stratą czasu, dużą ilością cegieł potłuczonych oraz powstawaniem szkodliwego pyłu dla zdrowia. Aby tego uniknąć zastosowano pakietowanie cegieł w ciegielniach, ściągając pakiet taśmą żelazną. Podczas napinania taśmy, cały pakiet cegieł zostaje wprawiony w ruch wibracyjny. Liczba cegieł spakietowanych zależy od objętości, wagi oraz wielkości cegieł; ciężar pakietu wynosi od 225 do 300 kg. Szczegółowe streszczenie w bibliotece CIOP. (Wg Sichere Arbeit Nr 3, 1952, s. 21)

Niniejszy Przegląd Dokumentacyjny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu ochrony pracy. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych, wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Al. Niepodległości 188). CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 20 groszy.

CIDNT wykonuje za zwrotem kosztów fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych przeglądem dokumentacyjnym, jak i kartami dokumentacyjnymi.